

UKRAINIAN LABOR NEWS
Published weekly under the auspices of
The Winnipeg Trades and Labor Council
cor. Pritchard & McGregor Sts., Winnipeg, Man.
Subscription \$2.00 a year.
Telephone: St. John 1465

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"
часопис для робочого люду — виходить раз в тиждень
заходом Вінніпегської Ремісничо-Робітничої Ради.
Передплата \$2.00 на рік.
Редакція за оголошення не відповідає.

Адреса: **UKRAINIAN LABOR NEWS**
cor. Pritchard & McGregor Sts. Winnipeg, Man.

ПІД ПАНОВАМСЯ "СВОІХ".

Від початку листопада 1918 р. до половини мая с. р. в східній Галичині влада знаходилася в руках українських націонал-демократів. Хоч се вже була влада "своїх", то українським селянам і робітникам в Галичині не було з того жадної користі, бо "свої" не гірше "чужих", давали всякий робітничий та селянський рух величезну панську політику, хоч вже не польську, але українську. Щоби не бути голословним ми наводимо тут уривок з власної кореспонденції "Наддніпрянця" з Галичини у віденській "Волі" з 23 серпня с. р. В статті "Як ми втрачаємо Галичину" автор обговорює причини, через які східна Галичина перейшла в руки Польщі як одну з найголовніших причин він подає те, що тодішня українська влада в Галичині зовсім не числила ся з інтересами українських селян і робітників, йшла проти них інтересів і явно переслідувала українських робітників та селян. "Наддніпрянець" пише там дослівно слідуюче:

"Вихована на австрійському і шляхетно-польському ґрунті (українська) інтелігенція не зрозуміла з початку великої прірви між нею і (укр.) робочими масами, а далі своєю поведінкою побишувала сю прірву. Безпідставне затримувало справ аграрної реформи і робочого питання не тільки побишувало прірву, а ще й викликали ворожнечу між урядом та селянством і робітництвом. Ся ворожнеча побишувала ся через явне переслідування селянсько-робітничих організацій. Коли почали організувати ся Робітничо-Селянський Союз, з програмою явно протибolshevikською, Секретарство Справ Внутрішніх, поруч з перешкодами до переведення тієї організації, для розселення селян взяло ся само за утворення селянських спілок. Така непрошена опіка над організацією громадянства переводила ся за замовкою в той спосіб, що кадри організаторів селянських спілок були наведені через повітових комісарів ніби то для кооперативної роботи. Для цієї мети при секретарстві була утворена, без жадних порозумінь з кооперативної, кооперативної курси, де викладали ся також про організацію селянських спілок.

Страх уряду перед большевизмом доходив до того, що Селянсько-Робітничий Конгрес, котрий скликав ся у Станиславові, був оточений у зброєними відділами; вони вартували увесь час праці Конгресу, що значинно викликало в широких масах хвилювання.

Запобігаючи перед большевизмом, уряд ставив різкі перешкоди, що до видачі газет з соціалістичним напрямком. Сі перешкоди заходили так далеко, що відвідалих так доторів хапали, сажали до в'язниць, передавали військово-полюсови судами. Коли ж прокураторія відмовляла ся обивувачувати редакцію через те, що газети виходили після цензури, то небажана газета замикала ся в той спосіб, що адміністрація газети вивозила за межі Галичини.

Конфлікт між урядом та населенням, в справі заповнення складу Національної Ради делегатами від селянства і робітництва, остаточно роздів

зом сего може послужити той факт, що до ексекютивного комітету "Червоного Хреста" попало відразу 4 докторів. Нам давно було вже відомо, що: справами робітників повинні завідувати самі... доктори і адвокати.

Будучий історик (тільки не типу Грушевського і Ко.), правдоподібно усе це ті болісні душі терпіли, котрі повинні були пережити прості, довірливі і темні люди — селяни з Галичини, жите котрих було ужити "своїми" авантюристами на кроваву борбу з українськими робітниками і селянами, на підлі злочини в жидівських потромах, потім на очікування "спасення" з рук царського опричника Его Превосходительства Денікіна і вкінці на обурення проти нег... і братерську злуку з дійсними братами робітниками і селянами з великої України, з котрими так "гарно", і злочинно порізняли укр. селян з Галичини різні авантюристи з "народної" республіки в своїх групових інтересах.

Петлюра може тепер закликати: Українська народна республіка се — я, Семен Петлюра!

І ми йому дійсно повіримо, як і завжди в се вірили...

ПРАВОСЛАВНІ ПОПИ В РОСІЇ ПОПІРАЮТЬ СОВІТСКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО.

Нью-Йоркський "Форвертс" подає слідуючу телеграму свою кореспондента зі столиці Данії, Копенгаґен: "Нашою цілю с'я тут голова соціальної мирної делегації Максим Лівинов підтверджує донос про те, що всі соціалістичні партії в Росії об'єднали ся і що декотрі з них є заступлені в совітське правління.

"Мені удало ся, — телеграфує даліше кореспондент, — роздобути копії перекладу мейн петроградського мітрополіта і інших представників — петроградського — духовенства з совітським правительством. Та перекладач з достаточною істотною відмінністю між російським совітським правительством і православним духовенством. Наводжу найхарактерніший уривок з той перекладу:

"Петроградське православне духовенство, — пише мітрополіт Веніамин, — всею душею вітає декрет совітського правління про відділення церкви від держави, бо воно знає, що совітське правління не має наміру переслідувати церкву."

Другий уривок звучить: "Ми рішучо осуджуємо св'ященців, помігачів, ворогів совітської Росії і заявляємо, що такі св'ященці — люди без честі і недостойні духовного сану."

Знова уривок з послання петроградського православного духовенства до совітського правління звучить: "Завдяки доброму відношенню совітського правління до церкви, духовенство, котре представляє православну церкву і діє вірно віруючі єдиної церкви відаються сторонниками совітського правління."

СЕРЕД АЗІЙСЬКИХ МАГОМЕТАН.
РОСТОВ НА ДОНУ, 7 грудня. Кореспондент "Таймса" Гарольд Вільямс доносить, що большевики мають опрацьовану програму діяльності на сході. Вони мріють про перемогу в Азії і свої мрії старають ся перемінити в дійсність.

Поява в Москві афганістанського посольства свідчить про їх успіхи. Сподіється ся, що большевикам удасть ся підняти заворушення в Афганістані.

Головну цілю большевицьке є осягнення революції в Індії; для цієї цілі вони старають ся провести свої доктрини серед Магометан; вони большевицують Іслам.

В Росії є 20,000,000 Магометан, заселених головню над Волгою, на Уралі, в Туркестані і в східній частині Кавказу. За послідній час серед Магометан збільшились національний рух, на котрий сильно впливає російська вільнолюбна література.

Участь Турції в війні проти Росії внесла деяке зміцнення в ряди російських Магометан. Нині Турція вела серед них енергичну пропаганду під час війни; ся пропаганда збільшилась під час російської революції, і Магометани стали мріяти про заснування незалежної татарської республіки з помічю Турції. Тепер большевики ахнули за рух незалежності серед Магометан, щоб підняти їх на революційну діяльність в Індії.

В теперішній час вони розвивають горуку агітацію в російських областях, населених Магометанами. На Волзі і на Уралі вони видають масу большевицьких газет в татарській мові. Їх агітатори роздають ся по містах і селах, закликаючи татарів до об'єднання і організації.

РОБІТНИЧИЙ РУХ В РУМУНІІ.

(З газети "Нова Осина" в Загребі, Хорватія).

Многим пам'ятні трагічні наслідки "селянської революції" в Румунії 1907 року. "Героєм", що здався те повстанню, був всім добре відомий заступник реакційного Братіну. Знаменитий купець-політикер. Таке Йосеску, голова тодішнього правління, не мав досить відваги виступити відкрито проти революціонерів; він передав власть в руки Братіну, котрий власне разом з королем Карлом явився відчайдушним до убиство 11,000 румунських селян. Король Карл умер, але Братіну живе ще, держить власть в своїх руках і є найбільшим терористом та ворогом румунських соціалістів.

До 1907 року соціалістичний рух в Румунії йшов мирно. Партія видала в Бухаресті свій тижневий орган "România Muncitoare". Але від 1907 року коли до Братіну завдав повстання селян, цілий рух змінив свою програму. Він став стихійним. Всім відомо про те, скільки то разів румунське правління загрожало за границю наших товаришів, однак про безчесні арешти і страшний переслідування внутрі країною хто знає...

Витак напівна велика нічна. Наш румунський товариш виступив проти цієї соціалістичної сили. Через два роки (1914-1916) падали вони жертвами в героїській борбі проти кривавої різни. Нічого не помогло. Чорні діні не ошадили і румунського пролетаріату.

День 15 серпня 1916 стоїть в пам'яті румунського пролетаріату. Дінем терору. Того дня румунські батальйони стрінули ся з німцями і вкортіли були майже винищені. Напівна румунська олігархія з королем Фердинандом і Братіну втікла до Молдавії, а румунський народ остав ся в траншах, щобі голодати і мерзнути. Запанували страчні часи. Правлячий клас був за мало того, що за старим народ найшов ся в траншах, а підземний рух всіх наших переломив товаришів. Богатих соціалістів, між ними і Макса Веслера, розстріляли як антилітаристів.

Товариш Раковського перенесли почую з тюрми в тюрму дині для того, щобі заховати в тайні його місце перебування. Братіну заявив, що він не відоводить ся до того часу, поки не очистить Румунії від олігархії. Але на його зливування всі ті нечувані переслідування приєднали до нього наслідки чим він сподівався. В Росії вибухла революція і румунська олігархія страждала гріми на ноги. Російська революція освободила тих наших товаришів, що були ще майже живими і багато з них там зараз поклали ся в Росію. В тім числі був також товариш Раковський, який і по нині знаходиться в Росії.

Але в осені 1918 року прийшов також кінець німецькій гегемонії і мілітаризму. Макензен з своїми ордями опустив Бухарест. Щоби освободити ся від влади Братіну, наші товариші покористались сприяючим моментом і почали серед поволених мас широку пропаганду. Почали видавати щоденну газету "Treasa Socialismului" (в перекладі значить "Хай Живе Соціалізм"). Розповсюджено міліонами прокламаций і маніфестів. Братіну почув небезпеку; зрозумівши до яких важких наслідків може привести соціалістична пропаганда, організував для звільнення сего руху реакційну армію з бор і других елементів, котрі не мали нічого на совісті з наших товаришів, котрі на фронті. Та нова армія газетних банд напала на нездоволених мас, які домагали ся свободи. Уоружили до бою і почали вбивати. Залишили в живих тільки тих, котрі бажали і на що надія ся народ. Правильство закрило всі робітничі клуби по цілій Румунії і завадило робітничу пресу. Сей страшний режим заворушив робітників Бухаресту і доокочиничив міст. Робились приготування до великої демонстрації, що мала відбути ся в день 13 грудня 1918 р. Але темні ордени Європи і румунський контрреволюціонер підготувалися до того, щобі за нічку ціну не допустити до демонстрації.

Скоро тієї демонстрації появилися на головний вулиці Бухаресту (Calea Victoriei), були вкорті грімом муть скоротили "вмбратор" ермії. Протягом одної мінуты 60 убитих і маса ранених поклали своїми тілами улітку. Румунська реакція почала робити відкрито. Але без огляду на сей останній звыскрний виступ Братіну, нашім товаришам аладо ся знова підняти свій рух. Нині в Румунії веде ся боротьба на життя і смерть і румунська буржуазія дрозить як те підгниле дерево, що ступило було вбито в землю. Між пролетаріатом і буржуазією виповідалась класова борба; румунський робітник не вважав вже більше богарського або уторського робітника своїм ворогом; він знав що його ворогом є румунська буржуазія і реакційні ордени Братіну, котрі довели край над прокляту західній і через сотих імперіалістичній амбіції побило 600,000 людей. Братіну старість ся тепер популяризувати клас "România Mare" (Велика Румунія), але на се мало хто звертає увагу.

13 грудня 1918 р. почались переслідування провідників соціалістичного руху. Того дня 65 товаришів було арештовано і відслано в тюрму до Бухареста (тюрма для злочинців і убийств), де їх держали разом з хорими на тиф і інші заразні са

бості — віддані їм, так би сказати, прямо в руки смерті. Се також було зроблено на приказ Братіну. Більше як 30 товаришів померло в тюрмі від тифу, а тім числі й провідник румунського пролетаріату Плован Фріму. Арештована всіх тих осіб відбували ся тайно. Проминуло п'ять місяців, а їх ще не ставлено перед суд.

Т. Фріму помер в маю і був похоронений копірками почую так, що його родина не знала навіть, що з ним стало ся.

Були підпалені всі заходи для того, щобі добути ся назначення суду над ними, та освободити їх з тюрми. Братіну був в тім часі знаятий в Парижі організатором "Великої Румунії". І ніхто крім него не мав права розпоряджатися справою тих арештованих. Се був третій злочин Братіну, злочин буржуазії; румунський пролетаріат поклав ся відомити ся за ці вчинки.

Не оглядаючися на те, що завдяки арештам рух трохи ослаб, оставши товариші на свободі не сміли з задоволенням руками, а почали робити кампанію за отворення румунського клубу і почали знова видавати щоденну газету "Socialismul", котра виходить і до нині.

Організації прийли в піпозе, але починаючи з днем 13 грудня 1918, вони стали мінити. Вони є сильніші нині, чим за попереднє передоєне десятиліття. З усиленням реакції пропорційно усилюється інтензивність боротьби за свободу. Коли в місяці лютий 1919 року відкритись наново робітничі клуби, реакція прибігла до поміч прокаторів і ціпів. Навзаймабільші з них ушачали на всі робітничі збори. Їхня роль полагала в тім, щобі спровокувати передчасне повстання, і дуже часто кричали на мітингах: "Доля Фердинанда", "Хай живе Троцький" і т. п.

Після таких провокаторських виступів, жандарми розганяли віна і арештували безліч людей. Але робітничі зрозуміли скоро тактику і підпалювали всі мріі острокорості, щобі помішати пляни реакції.

Румунський робітничий рух є нині одним з чисто марксистських рухів в Європі. Християнські соціалісти, фюрористи і зрадники інтересів пролетаріату не мають вступу до сего руху. Другий міжнародний вмер для румунського пролетаріату і ніхто про те не дбає. Завдяки страшим переслідуванням з сторони правління, румунські товариші не можуть отверти прилучити ся до Третього міжнародного, але вони, вповні підляють його програмі і стремлять до встановлення диктатури пролетаріату. Вони хотіли кождий раз на ясе би то було самопожертвування ради того, щобі здійснити великий Ідеал, до котрого стреміть пролетарський міжнародний.

БУРЖУАЗНІ ПРЕСІ ПРИВІДЖУЄ СЯ ЧЕРВОНЕ МАРЕВО.

МОНТРЕАЛ, 13 грудня. — Монтреальська газета "Стар" пише, що таємно большевизм сподіється ся, що з несподою канадський рух буде в коло 1-го мая буде встановлено большевицьке правління. Воно має бути оперте на тих самих засадах, що теперішнє большевицьке правління в Росії з Леніном і Троцьким на чолі.

"Стар" говорить, що большевики в Монтреалі відбавують шодна свої мітинги та цілими тонами спроваджують большевицьку літературу і розповсюджують її між канадським населенням; крім того монтреальські большевики урядують спеціальні курси для своїх агітаторів.

Ся часопіс говорить, що большевики намагають ся в першій мріі захопити вплив в робітничих клубах, вони мають своїх жіночій-агітаторів по усіх фабриках, де сі жінчини старають ся викликати нездоволення між робітниками. Богато говорить ся про те, що тутешні большевики дістають технічну поміч від большевиків російських, котрі є спеціалістами в уладженні деструкційних машин.

Монтреальська "Стар" пише, що "Робітничий Позачка. Свобода", яку тепер збирають канадські робітники на процес і уявлення страйков провідників, проти котрих саме тепер відбувається ся в Вінніпегі судово розправа, має бути ужита на поширення і встановлення большевицького режиму в Канаді.

Світова війна коштувала 1,000 мільярдів франків. На Англію припадає з того 239 мільярдів.

ПОГЛЯНЬТЕ НА НАШУ ВИСТАВУ ПРЕМІЙ
НА 856 MAIN STREET.

УЖИВАЙТЕ

Щадить купони і жадайте листи премій в РУСЬКІЙ КНИГАРНІ, під ч. 850 MAIN ST., WINNIPEG, MAN.

The ROYAL CROWN SOAPS Ltd.
654 MAIN ST.
PREMIUM DEPT.

КУПУЙТЕ

ФОТОГРАФІЇ УКР. РОБІТНИЧОГО ДОМУ

в формі почтових карток
ЦІНА: 5 ЦТ. ЗА КАРТКУ

Картки сі фотографічні є в двох барвах, так як в дійсності Укр. Роб. Дім виглядає. Картки сих можна уживати до переписування ся з товаришами і знакомими. Замовлення почтою приймається ся лише найменше на 20 карток, себ то найменше за \$1.00.

Весь чистий дохід з розпродажі карток іде на сплату дову Укр. Роб. Дому.

Замовлення адресуйте так:

UKRAINIAN LABOR TEMPLE
Cor. Pritchard & McGregor, — — — Winnipeg, Man.

ПОЗІР! УКРАЇНЦІ З ВЕСТ ФОРТ І ОКОЛИЦ! ПОЗІР!

В середу 7-го січня, 1920 р. в Нар. Домі 1000 Франсіс ул. у Вест Форті.
Тов. "Зап. Сті" виставить прегарну драму зі співаними танцями п. з.:

КАТЕРИНА
(МУЖИЧКА)

Кождий Українець і Українка, з сієї місцевості, повинні прийти на так гарну драму, котра відіграєть ся перший раз у Вест Форті.

ПОЧАТОК О ГОД. 8- МІЙ ВЕЧЕРОМ.
ЦІНИ МІСЦЬ: 45цт.

Тов. "Зап. Сті" у Вест Форт.

ІСТОРІЯ БОРІТЬБИ ВІРИ З НАУКОЮ,

книжка, що тільки тепер вийшла з друку і кождий свідомий робітник повинен її мати в своїй бібліотеці. Книжка тим більше интересна для Українців, бо між Українцями свобідна думка була переслідувана. Книжка друкована в величезному форматі і на добрім папері. Ціна лише \$1.50

3 філософії соц. демократії, брошурована 1.50

3 філософії політики, оправлена 2.00

Шо таке поступ (І. Франко) 0.65

Жите Ісуса Христа (І. Франко) 0.50

Про створення св'ята (І. Франко) 1.50

Каталог вислаємо даром.

Пішіть на адресу:

UKRAINSKA ROBITNICHNA KNYHARNIA
796 Main St., — — — Winnipeg, Man.

СЕ В ДІТНОСТІ НОВІСТІ!

Вже вийшла з друку і продаєть ся ПЕРША УКРАЇНСЬКА РОБІТНИЧА БІБЛІОТЕКА, яка обнімає слідуючі книжки:

1) Шо хочуть зробити соціалісти? 2) Шо то означає той страйк? 3) Індустріальний Юніонізм — Е. В. Бебса; 4) Класова справедливість; 5) Державна власть а соціалізм.

Вартість сеї бібліотеки є \$1.82. Протягом сего місяця ми продаємо її за 55 ЦЕНТИВ.

Хто перший? Замовлення і гроші треба слати на адресу:

UKRAINIAN LABOR PUBLISHING CO.
433 East 9th St., New York, N. Y.

ДОРОГА ВЖЕ ОТВОРЕНА ДО КРАЮ.

КРАЯНИ!

Ми продаємо шифкарти до краю всім, хто хоче їхати до Галичини, Польщі або Буковини. Прийдіть до нашого банку по всі інформації або як не мешкаєте в Вінніпегу, то напишіть до нас і пришліть до нас завадку \$10 або й більше як хочете, щобі ми могли замовити вам місце на кораблі.

ТЕПЕР ЦЕ ДУЖЕ БОГАТО ЛЮДИ, ТО ЗГОЛОСТЬ СЯ ЯК НАЙКОРИШЕ, ЩОБІСЬТЕ ДІСТАЛИ МІСЦЕ НА КОРАБЛІ.

Ми послаємо також гроші до краю і міняємо гроші на краєві.

ALLOWAY & CHAMPION, LTD.
BANKERS AND STEAMSHIP AGENTS
667 MAIN ST., — — — WINNIPEG, MAN.

РІЖНІ ВІСТІ

СТРАЙК МАЙНЕРІВ В АСКІПЕНІІ.

Представителі американських майнерів, зібрані на нараду в Аскіпені, переоголосили для 10 відкрити страйк майнерів і не пропонували президенту Бессону, підписувати ся майнером о 14 пром. і має стити комісію з майнерів і власників, які по розслідуванні життя майнерів мають видати піпозе, як треба їм ще піпозе і зменшити години. Помімо сего, що деякі провідники майнерів протестували відкриття страйку, — його відкинули.

Луїс, президент юні майнерів, зібраних на нараду, заявив, що страйк виграний. Дні чі можна так сказати, ри домагає ся підписки о а одержати 14 пром.; до 36-годинного тижня працювати працювати 48 годин, а пер.

Страйк можна уладати нині — і то через звадливий нині юні. Ще кілька днів було видержати, або й кілька — і повна подія майнерів — і повна подія майнерів в дійсності є вірні слати дні майнерів і вони послухають дента Вільсона та відкличають.

Однак не всі майнери приймають приказу звадливий страйкувати се даліше.

АВСТРІЯ ЗАБАНКОУВАЛА ВА ВІДДАТИ СЕБЕ В АЛІПНІІ.

ВІДЕНЬ, 7 грудня. — Австрійський Карло Реннер отримав донос, що голова Рада грошова ся висувають його в справі оказання поміч Австрії Реннер попросив себе ся предложити союзникам, щобі теперішнє правління зигнувало і союзники не виставляли диктатора і а цілий штаб для управи к союзники повинні сейчас поміч, котрої потребує нас страй.

Відбули ся великі головорушення в Ісбурку і Воєніах. Мушени, жінчини і бивали складали з пожовілого сина магазини, реставрації Кольєга Еугенія і виставки гали асисти також зрабовані.

Вісько боролось банківськими тельствених складах, котрі зістали розбиті.

ПАРІЖ, 7 грудня. — Фресса доносить, що в Відні відомості про те, що а правління наміряє свій пост і передає управу руху союзників.

Протестантське віче в Нью-Йорку.

Дня 11 грудня с. р. в Нью-Йорку, в Мангеттені, ліне віче в цілі заперестати брутального переслідування в Америці.

Присутних було около сорока були ті, що є с "кримінальний анарх", міннішій, секретар Нью-Йоркського комітету па за Пастор Стак.

На гали бачи також принасти комітету Лоска. звернув ся Вінішній зі "Чим більше ви будете надувати, чим брутальніший буде уживати в цілі ршої організації, тим скорше дем рости в силу. Ваших ренітв-криміналів не бо му судило ся покласти в рі, той бже нарікання і безсильних були ті, що є с "кримінальний анарх", міннішій, секретар Нью-Йоркського комітету па за Пастор Стак.

Роза Пастор Стак і дини промовляли також с.

— На оборонний фонд а

які лише є в Канаді.

Пішіть, також ЛЬОГ книжок, грошівника замовте.

Отсе кілька юністорія боротьби Борі за правду.

Робінзон Крузо з філософії політ.

Соняшній промінь.

Чар Голд.

Буквар з рахунками.

Замовлення ш.

5